

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ФАКУЛЬТЕТ
РОМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ І
ПЕРЕКЛАДУ**

**Кафедра італійської і французької
філології та перекладу**

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

**«Переклад науково-популярних і
науково-технічних текстів
французькою мовою»**

Спеціальність: B11 Філологія

**Спеціалізація: B11.055 Романські мови та літератури
(переклад включно), перша — французька**

Освітня програма:

**Французька мова і література, друга іноземна
мова, переклад**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Кафедра	Кафедра італійської і французької філології та перекладу
Факультет	Факультет романської філології і перекладу
Викладач	Д. філол. наук., проф. Філоненко Н.Г., завідувач кафедри італійської і французької філології та перекладу
Статус дисципліни	вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки
Курс, семестр	4 курс, VII семестр
Обсяг дисципліни у кредитах ЄКТС / загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі: лекції – -/2год. семінарські заняття – не передбачено практичні заняття – 30 год. самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Французька, українська
Коротка анотація дисципліни (Що я вивчатиму?)	Дисципліна присвячена формуванню в студентів професійної компетентності у сфері перекладу науково-популярної та науково-технічної літератури з французької мови та українською мовою. Курс охоплює жанрово-стильові особливості таких текстів, принципи перекладацької обробки термінології, структурну специфіку наукового й технічного дискурсу, прагматичні вимоги до точності, логічності та доступності викладу. Особлива увага приділяється перекладу сучасних автентичних текстів з галузей природничих, технічних, медичних, соціогуманітарних наук, а також популяризації наукового знання у форматі міжмовної комунікації. Дисципліна сприяє розвитку навичок аналітичного читання, оперування термінологічними базами, адаптації складної інформації до потреб цільової аудиторії.

	Опрацювання курсу дозволяє студентам розвинути фахову гнучкість, оволодіти технікою точного й стилістично коректного перекладу текстів, зорієнтованих на професійну або широку читацьку аудиторію.
Мета вивчення дисципліни <i>(Чому це цікаво й потрібно вивчати?)</i>	Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів освіти професійної компетентності в галузі перекладу актуальних французькомовних медійних текстів різних жанрів з урахуванням лексико-стилістичних, прагматичних і міжкультурних особливостей. Курс покликаний навчити студентів орієнтуватися в сучасному медіадискурсі, критично аналізувати його структуру, зміст та ідеологічне навантаження, а також забезпечити якісне міжмовне перенесення інформації відповідно до норм української мови та очікувань цільової аудиторії. Ця дисципліна є актуальною і необхідною, оскільки: • науково-популярні та науково-технічні тексти є важливими засобами поширення знань у різних сферах людської діяльності, а якісний переклад сприяє міжкультурному обміну в науці та техніці; • стрімкий розвиток технологій, медицини, екології, інформаційних систем потребує фахівців, здатних точно й доступно перекладати галузеві тексти французькою та українською мовами; • зростає попит на перекладачів, які вміють поєднувати термінологічну точність із комунікативною адаптацією, особливо в умовах глобалізації наукового дискурсу; • опанування специфіки перекладу таких текстів відкриває студентам можливості професійної реалізації у сфері наукової, видавничої, освітньої та технічної комунікації.
Результати навчання <i>(Чому я навчуся на цій дисципліні?)</i>	• Опанування знань про жанрові, структурні та стилістичні особливості науково-популярних і науково-технічних текстів французькою мовою. • Засвоєння термінології, фразеології та мовних кліше, типових для технічної, наукової та освітньо-популярної літератури. • Розрізнення комунікативних функцій наукового і популяризаторського дискурсу та застосування відповідних перекладацьких стратегій. • Оволодіння методами перекладу складної технічної інформації з урахуванням її точності, логіки викладу, доступності й стилістичної доречності. • Набуття навичок адаптації спеціалізованого змісту до рівня підготовленості цільової аудиторії (фахівці, студенти, широке коло читачів). • Використання цифрових та термінологічних ресурсів у перекладацькій практиці: глосарії, бази даних, технічні довідники. • Формування аналітичного мислення для перекладацького аналізу текстів у різних науково-технічних галузях (інформатика, екологія, медицина, енергетика тощо). • Розвиток здатності редагувати та критично оцінювати переклади науково-технічних і популярних текстів відповідно до норм української мови та галузевих стандартів.
Компетентності <i>(Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)</i>	Знання: • знання жанрових, стилістичних і функціональних особливостей французькомовних науково-популярних і

науково-технічних текстів;

- знання спеціалізованої термінології у сфері науки, техніки, екології, медицини, цифрових технологій тощо;
- знання основних стратегій і методів перекладу термінонасичених та інформативно складних текстів з урахуванням цільової аудиторії.

Уміння:

- уміння розпізнавати структурні особливості й комунікативну функцію наукового або популярного тексту;
- уміння добирати точні відповідники до галузевих термінів, скорочень і мовних кліше французькою та українською мовами;
- уміння адаптувати текст до рівня сприйняття нефахівців, зберігаючи його наукову достовірність і логічну структуру.

Навички:

- навички перекладу науково-популярних і науково-технічних текстів різної тематики з французької мови українською;
- навички редагування перекладу відповідно до норм української літературної мови та вимог функціонального стилю;
- навички ефективного використання електронних перекладацьких інструментів, термінологічних баз, глосаріїв і технічної документації.

Комунікація:

- здатність до міжфахової комунікації з авторами, редакторами, технічними спеціалістами у процесі перекладацької діяльності;
- уміння аргументовано обґрунтовувати вибір перекладацьких стратегій з урахуванням професійних стандартів;
- здатність адаптувати науково-технічну інформацію відповідно до потреб різних типів аудиторії (науковці, студенти, широке коло читачів).

Автономність і відповідальність:

- здатність самостійно організовувати процес перекладу спеціалізованих текстів на всіх етапах;
- готовність до відповідального ставлення до точності перекладу та дотримання професійних норм комунікації у сфері науки і техніки;
- схильність до постійного самонавчання, вдосконалення термінологічної компетентності й аналітичного мислення.

Види занять і їхній розподіл за годинами

№ п/ п	№ і назва теми (включно з темами, винесеними на самостійне опрацювання)	Кількість годин			
		Денна форма			
		Разом	у тому числі		
лекції	практичні заняття		самостійна робота		
Модуль I					
Змістовий модуль I. Мистецтво художнього перекладу .					
1.	Жанрово-стилістичні особливості науково-популярних і науково-технічних текстів: типологія, функції, комунікативні завдання.	18		6	12
2.	Термінологія і неологізми у французьких науково-технічних текстах: принципи перекладу та адаптації.	18		6	12
3.	Стратегії перекладу науково-популярних текстів: баланс між точністю та доступністю для нефахової аудиторії.	18		6	12
4.	Переклад інструкцій, технічної документації та наукових статей: структура, стандартизація, відповідники.	18		6	12

5.	Міжкультурні аспекти перекладу науково-технічного дискурсу: особливості фахової комунікації у франкомовному та українському контекстах.	18		6	12
	Разом годин за модулем 1	90	-	30	60

Тематика (змістові модулі) навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Переклад науково-популярних і науково-технічних текстів французькою мовою.

Теми:

1. Жанрово-стилістичні особливості науково-популярних і науково-технічних текстів: типологія, функції, комунікативні завдання.
2. Термінологія і неологізми у французьких науково-технічних текстах: принципи перекладу та адаптації.
3. Стратегії перекладу науково-популярних текстів: баланс між точністю та доступністю для нефахової аудиторії.
4. Переклад інструкцій, технічної документації та наукових статей: структура, стандартизація, відповідники.
5. Міжкультурні аспекти перекладу науково-технічного дискурсу: особливості фахової комунікації у франкомовному та українському контекстах.

Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності з вивчення навчальної дисципліни «Переклад науково-популярних і науково-технічних текстів французькою мовою» здійснюється в 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)).

Рейтинг вираховується в рейтингових балах, а підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 4-бальною шкалою та за шкалою ЄКТС.

Критерії оцінювання аудиторної та самостійної навчальної роботи студента

Перекладацький аналіз та переклад на українську мову запропонованих науково-популярних чи науково-технічних текстів:

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 «відмінно»	Студент виконує еквівалентний переклад запропонованого тексту і демонструє високий рівень володіння теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту. Допускаються 2-3 несуттєві помилки (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні).
4 «добре»	Студент виконує в цілому еквівалентний переклад запропонованого тексту, але допускає 5-6 несуттєвих помилок (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні). Студент добре володіє теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту.
3 «задовільно»	Студент виконує переклад запропонованого тексту, в якому допускає помилки та пропуски (не більше 7-10 (орфографічних, граматичних та лексико-стилістичних)); студент демонструє поверхневий перекладацький аналіз тексту.
2 «не задовільно»	Студент демонструє відсутність умінь перекладу незнайомого тексту з іноземної мови на українську, тобто допускає багато пропусків та відхилень від змісту оригіналу, робить помилки, що спотворюють зміст тексту оригіналу. Студент не володіє теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту.

Викладач підраховує бали, отримані студентом, окремо за кожним критерієм оцінювання завдань аудиторної та самостійної роботи.

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом**

семестру шляхом помноження на 10¹. Студенти мають відпрацювати всі пропущені аудиторні заняття. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити 50.

Підсумковий модульний контроль проводиться у вигляді написання *модульної контрольної роботи*, що спрямоване на всебічну і комплексну перевірку обсягу, рівня та якості засвоєння знань, навичок та вмінь, визначених у програмі навчальної дисципліни. Модульна контрольна робота є письмовою, складається із двох практичних завдань, кожне з яких оцінюється певною кількістю балів. Отримані за кожне завдання модульної роботи бали трансформуються в загальну оцінку за модульну контрольну роботу за таблицею:

90% і більше	63 - 70 балів	5 (відмінно)
75% - 89%	53 - 62 балів	4 (добре)
50% - 74%	35 - 52 балів	3 (задовільно)
49% і менше	34 бали і менше	2 (незадовільно)

Оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР** у такий спосіб:

«відмінно»	50 балів
«добре»	40 балів
«задовільно»	30 балів
«незадовільно»	20 балів
неявка на МКР	0 балів

У разі відсутності студента на МКР без поважних причин (таких, що підтверджуються офіційними документами), він отримує «нуль» (0) балів. У випадку наявності зазначених офіційних документів, студент, за письмовою згодою декана факультету та викладача, має право написати МКР в індивідуальному порядку.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни **«Переклад науково-популярних і науково-технічних текстів французькою мовою»** здійснюється у формі заліку.

Вимоги до заліку

Форми контролю:- усна співбесіда;

- виконання практичного завдання.

Критерії оцінювання:

Залік відбувається в усній формі. Оцінювання відповідей здійснюється відповідно до вимог з конкретних складових заліку. На заліку студент має виконати такі **завдання**:

I. Переклад на українську мову запропонованих текстів:

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 «відмінно»	Студент виконує еквівалентний переклад запропонованого тексту. Допускаються 2-3 несуттєві помилки (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні).
4 «добре»	Студент виконує в цілому еквівалентний переклад запропонованого тексту, але допускає 5-6 несуттєвих помилок (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні).
3 «задовільно»	Студент виконує переклад запропонованого тексту, в якому допускає помилки та пропуски (не більше 7-10 (орфографічних, граматичних та лексико-стилістичних)).
2 «не задовільно»	Студент демонструє відсутність умінь перекладу незнайомого тексту з іноземної мови на українську, тобто допускає багато пропусків та відхилень від змісту оригіналу, робить помилки, що спотворюють зміст тексту оригіналу.

II. Перекладацький аналіз запропонованих текстів:

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 «відмінно»	Студент демонструє високий рівень володіння теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту. Допускаються 2-3 несуттєві помилки (орфографічні, граматичні та

¹Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить 4,33, з округленням до десятої частки – 4,3. Отриману оцінку множимо на 10: 4,3x10=43. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

	лексико-стилістичні).
4 «добре»	Студент добре володіє теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту, але допускає 5-6 несуттєвих помилок (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні)..
3 «задовільно»	Студент демонструє поверхневий перекладацький аналіз тексту, в якому допускає помилки та пропуски (не більше 7-10 (орфографічних, граматичних та лексико-стилістичних)
2 «не задовільно»	Студент не володіє теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту.

Виконання кожного завдання оцінюється окремо. Виставляється оцінка, яка дорівнює середньому арифметичному балу за всі три завдання, округленому до цілого числа.

Оцінка «зараховано» виставляється за умови, якщо середній арифметичний бал за відповіді з трьох питань становить не менше трьох балів.

Оцінка «не зараховано» виставляється за умови, якщо середній арифметичний бал за відповіді з трьох питань становить менше трьох балів.

8.2 Організація оцінювання:

- **семестрове оцінювання** навчальних досягнень студентів з дисципліни «**Переклад науково-популярних і науково-технічних текстів французькою мовою**» має таку структуру:

№ з/п	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
1.	Аудиторна навчальна робота.	25
2.	Самостійна навчальна робота.	25
3.	Модульна контрольна робота	50

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру і рейтингового балу за МКР

- **підсумкове оцінювання** навчальних досягнень студентів з дисципліни «**Переклад науково-популярних і науково-технічних текстів французькою мовою**» здійснюється у формі **заліку**

Відмітка про залік «зараховано», «не зараховано» та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового балу студента за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів	A
82 – 89 балів	B
74 – 81 бал	C
64 – 73 бали	D
60 – 63 бали	E
59 балів і нижче	FX.

Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних студентів. Таким чином студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують відмітку про залік «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік «зараховано», а в шкалі ЄКТС – E та бал 60. Якщо студент під час заліку отримав відмітку про залік «не зараховано», то йому в залікову відомість виставляється відмітка про залік «не зараховано», оцінка FX – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

8.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно	A	90-100	} Зараховано
Добре	B	82-89	
	C	75-81	
Задовільно	D	66-74	
	E	60-65	
Незадовільно	FX	0-59	} не зараховано

Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)	Для успішного засвоєння дисципліни «Переклад науково-популярних і науково-технічних текстів французькою мовою» здобувач повинен мати такі базові знання та вміння: • достатній рівень володіння французькою мовою (не нижче рівня B1) для розуміння оригінальних текстів різних жанрів медіадискурсу; • знання основ лексикології, граматики та стилістики французької мови, необхідні для мовного аналізу автентичних текстів; • знання основ перекладознавства, зокрема типології перекладу, перекладацьких трансформацій і понять еквівалентності; • практичні навички письмового перекладу з французької мови українською.
Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	Основна література: 1. Антонюк Н.М., Краснолуцький К.К. (2004). <i>Міжнародні організації. Читанка</i>. Вінниця: Нова книга 2. Бабенко Є., Амеліна С., Білоус Н. (2018). <i>Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу</i>. К.: Центр навчальної літератури 3. Білозерська Л. П., Вознесенко Н. В., Радецька С. В. (2010). <i>Термінологія та переклад</i>. Вінниця: Нова книга. 4. Бондарчук Л.І. (2008). <i>Культура ділового мовлення</i>. Житомир: ПП «Рута», в-во «Волинь». 5. Васенко Л.А., Дубічинський В.В., Кринець О.М. (2008). <i>Фахова українська мова</i>. К.: Центр учбової літератури. 6. Гула Є.А. (2005). <i>Редагування як один з головних чинників якісного перекладу</i>. – Київ: Асоціація перекладачів. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.uta.org.ua/data/loads/Gula.pdf 7. Івз Гамбієра, Люк ван Дорслар (2020). <i>Енциклопедія перекладознавства у 4-х томах</i>. Вінниця: Нова книга. 8. Литвин І. М. (2013). <i>Перекладознавство</i>. Черкаси: Вид-во Ю. А. Чабаненко 9. Нестеренко Н., Лисенко К. (2006). <i>Курс усного та письмового перекладу</i>. Вінниця: Нова книга. 10. Плотницька І.М. (2008). <i>Ділова українська мова</i>. К.: Центр учбової літератури. 11. Пеєтр Тороп (2015). <i>Тотальний переклад</i>. Вінниця: Нова книга. 12. Aştirbei, С.-Е. (2011). <i>Particularités de la traduction du texte de presse : le problème du titre journalistique</i>. Traduire. 13. Devilla, L. (2016). <i>Traduire à l'heure de la mondialisation : localisation de l'information et idéologie</i>. Synergies Italie, 12, 17-27. 14. Franjié, L. (2007). <i>La traduction-veille et l'analyse médias</i>. Traduire, 215, 63-75. Додаткова література: 1. Коптілов, В.В. (2004). <i>Теорія і практика перекладу</i>. К. : Юніверс.

	2. Корунець, І.В. (2003). <i>Теорія і практика перекладу</i>. Вінниця : Нова книга. 3. Чередниченко, О.І. (2007). <i>Про мову та переклад</i>. К. : Либідь. 4. Cary, E. (1956). <i>La traduction dans le monde moderne</i>. Genève : Georg et Cie. 5. Cordonnier, J-L. (1995). <i>Traduction et culture</i>. Paris : Hatier-Didier. 6. Hurtado Albir A. (1990). <i>La Notion de fidélité en traduction</i>. Paris : Didier Érudition. 7. Ladmiral, J.- R. (1974). <i>Traduire : théorèmes pour la traduction</i> Paris : Payot. 8. Lederer, M. (1994). <i>La traduction d'aujourd'hui : Le modèle interprétatif</i>. Paris : Hachette. 9. Mounin, G. (1976). <i>Linguistique et traduction</i>. Bruxelles. 10. Mounin, G. (1976). <i>Les problèmes théoriques de la traduction</i>. Paris : Gallimard. 11. Seleskovitch, D. (2001). <i>Interpréter pour traduire. (4° édition)</i>. Paris : Didier.
Форми і способи поточного та семестрового контролю	Контроль результатів навчання студента з дисципліни «Переклад науково-популярних і науково-технічних текстів французькою мовою» здійснюється у формі поточного, рубіжного, підсумкового модульного та підсумкового семестрового контролю (іспиту). <i>Поточний контроль</i> успішності студентів здійснюється протягом семестру. Під час опанування навчальним матеріалом модуля оцінюється аудиторна та самостійна робота студента. Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) і набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт. Бали, отримані здобувачами вищої освіти за результатами контролю з дисципліни, викладач занотовує і оголошує на кожному практичному занятті. <i>Рубіжний контроль</i> успішності студентів здійснюється посередині навчального семестру у вигляді проміжної атестації здобувачів вищої освіти за результатами оцінювання аудиторної та самостійної роботи, а також з урахуванням відвідування лекційних та практичних занять. <i>Підсумковий модульний контроль</i> проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання у межах годин, відведених на практичні заняття. <i>Підсумковий семестровий контроль</i> – це підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр (сесію), що з дисципліни «Переклад науково-популярних і науково-технічних текстів французькою мовою» здійснюється у формі заліку.

Затверджено на засіданні кафедри італійської і французької філології та перекладу протокол № 14 від «03» червня 2025р.

Завідувач кафедри

Філоненко Н.Г.